گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۶۶۳۳
یکشنبه ۸ آذر ۱۴۰۵ ۲۰:۴۵

جنگ، مازاد نفت و اختلاف اعضا نشست را پیچیده کرد

اوپک‌پلاس در تنگنای سهمیه‌ها

ائتلاف اوپک‌پلاس در حالی برای تعیین سهمیه‌های تولید نفت در سال ۲۰۲۷ آماده می‌شود که تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی، چشم‌انداز نامطمئن عرضه و تقاضا و اختلاف اعضا بر سر ظرفیت تولید، این نشست را به یکی از پیچیده‌ترین مذاکرات سال‌های اخیر تبدیل کرده است. در شرایطی که احتمال مازاد عرضه در بازار جهانی نفت افزایش یافته، رقابت بر سر سهمیه‌ها می‌تواند انسجام این ائتلاف را بیش از گذشته به چالش بکشد.<;br&#۴۷>

پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت: عربستان سعودی، روسیه و ۱۹ عضو دیگر ائتلاف اوپک‌پلاس روز یکشنبه ۲۹ نوامبر در نشستی آنلاین گرد هم می‌آیند تا درباره سهمیه‌های تولید نفت خود در سال ۲۰۲۷ تصمیم‌گیری کنند. در کنار تعیین سهمیه‌ها، بررسی سطوح جدید ظرفیت تولید پایه اعضا نیز در دستور کار قرار دارد؛ موضوعی که مبنای تعیین میزان تولید مجاز کشورها در سال‌های آینده خواهد بود. تجاوز نظامی آمریکا به ایران، یکی از اعضای اوپک، و تشدید حملات به زیرساخت‌های انرژی در جریان جنگ روسیه و اوکراین، شرایط بازار نفت را پیچیده‌تر کرده است. این تحولات در حالی رخ می‌دهد که اعضای اوپک‌پلاس باید درباره میزان تولید آینده خود به توافق برسند و هم‌زمان از تشدید اختلافات داخلی جلوگیری کنند.

«خورخه لئون»، تحلیلگر موسسه «ریستاد انرژی»، این نشست را یکی از پیچیده‌ترین نشست‌های اوپک‌پلاس در سال‌های اخیر توصیف کرد. او به خبرگزاری فرانسه گفت نهایی کردن برخی اهداف تولیدی برای این ائتلاف بسیار دشوار خواهد بود. بلومبرگ نیز به نقل از دو نماینده ناشناس اوپک‌پلاس گزارش داد که این ائتلاف ممکن است به دلیل ابهامات ژئوپلیتیکی، سهمیه‌های فعلی تولید را برای ماه ژانویه حفظ کند.

مازاد عرضه در برابر سهمیه‌های تولید

پس از ماه‌ها کمبود عرضه و افزایش شدید قیمت نفت در پی جنگ اوکراین و تجاوز نظامی آمریکا به ایران، بازار جهانی نفت بار دیگر با احتمال مازاد عرضه مواجه شده است. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده است که در سه‌ماهه چهارم سال، افزایش عرضه در کنار ضعف تقاضا می‌تواند بازار را وارد محدوده مازاد کند. «آرنه لومان راسموسن»، تحلیلگر موسسه «گلوبال ریسک منیجمنت»، معتقد است احتمال شکل‌گیری مازاد قابل‌توجه عرضه نفت در جهان ممکن است کاهش تولید در سال ۲۰۲۷ را ضروری کند. در چنین شرایطی، چالش اصلی اوپک‌پلاس این خواهد بود که کدام اعضا حاضرند برای حمایت از قیمت‌ها، بخشی از تولید خود را کاهش دهند. این تصمیم در حالی دشوارتر می‌شود که کشورهای عضو، هم‌زمان برای حفظ یا افزایش سهمیه‌های خود تلاش می‌کنند و هرگونه کاهش تولید می‌تواند به معنای واگذاری بخشی از بازار به رقبا باشد.

ظرفیت تولید؛ محور تازه اختلافات اوپک‌پلاس

یکی از مهم‌ترین موضوعات نشست، تعیین سطوح جدید ظرفیت تولید پایه اعضاست؛ ظرفیت‌هایی که از سال ۲۰۲۷ به بعد مبنای محاسبه سهمیه‌های تولید نفت قرار خواهند گرفت. این سطوح پس از دو سال بررسی از سوی شرکت مشاوره‌ای مستقل آمریکایی «دی‌گولیر اند مک‌ناتن» تعیین شده‌اند. هیثم الغیص، دبیرکل اوپک، در اواسط نوامبر اعلام کرد برای نخستین بار، حداکثر ظرفیت تولید پایدار کشورهای عضو از طریق فرایندی مستقل و بی‌طرفانه ارزیابی و تعیین شده است. با این حال، تحولات نظامی در منطقه خلیج فارس و تشدید جنگ روسیه و اوکراین، فعالیت صنعت نفت را در چندین کشور مهم عضو ائتلاف مختل کرده است. همین مسئله می‌تواند زمینه‌ساز اختلاف بر سر اعتبار ارزیابی‌های جدید باشد. لئون در این باره گفت کشورهایی که با کاهش تولید مواجه شده‌اند، می‌توانند استدلال کنند که افت تولید آنها موقتی بوده است؛ استدلالی که ممکن است اعضا را به درخواست سهمیه‌های بالاتر سوق دهد.

عراق به دنبال سهمیه بیشتر؛ اختلاف بر سر ظرفیت تولید

عراق، یکی از تولیدکنندگان نفت خلیج فارس که بیشترین آسیب را از جنگ خاورمیانه متحمل شده است، بنا بر گزارش‌ها، ارزیابی اخیر ظرفیت تولید نفت خود را رد کرده است. بر اساس گزارش بلومبرگ، ارزیابی جدید ظرفیت تولید عراق را کمتر از ۵ میلیون بشکه در روز برآورد کرده است؛ در حالی که بغداد مدعی است توانایی تولید روزانه ۵.۲ میلیون بشکه نفت را دارد. باسم خضیر، وزیر نفت عراق، روز جمعه ۲۷ نوامبر اعلام کرد این کشور برای افزایش سقف تولید خود با اوپک مذاکره می‌کند و این مذاکرات صرفا تشریفاتی نیست. او تاکید کرد عراق به‌عنوان یکی از اعضای موسس اوپک، حق دارد از حقوق خود دفاع کند. تحلیلگران موسسه «دی‌ان‌بی کارنگی» نیز اعلام کردند عراق مدت‌هاست استدلال می‌کند محدودیت‌های تولید، توانایی این کشور را برای تامین مالی بازسازی محدود کرده است.

خروج امارات؛ زنگ خطر برای انسجام اوپک

اختلاف بر سر سهمیه‌های تولید نفت، یکی از دلایل اصلی خروج امارات متحده عربی از اوپک در اوایل سال ۲۰۲۶ بود. ابوظبی این تصمیم را با استناد به منافع ملی خود توجیه کرد؛ زیرا قصد دارد ظرفیت تولید نفتش را به میزان قابل‌توجهی افزایش دهد. «تاماس وارگا»، تحلیلگر موسسه «پی‌وی‌ام» (PVM)، به خبرگزاری فرانسه گفت خروج امارات از اوپک می‌تواند سایر اعضایی را که ظرفیت تولید مازاد دارند، به مطالبه سهمیه‌های بالاتر ترغیب کند. به گفته او، این کشورها ممکن است در صورت عدم موافقت با افزایش سهمیه‌ها، تهدید به خروج از سازمان کنند. «خورخه لئون» نیز گفت هر بشکه نفتی که اوپک‌پلاس برای حمایت از قیمت‌ها از بازار خارج نگه می‌دارد، فرصتی برای افزایش فروش امارات ایجاد می‌کند.

او خاطرنشان کرد امارات در زمان خروج از اوپک، پس از عربستان سعودی، بزرگ‌ترین ذخایر نفتی توسعه‌نیافته و ظرفیت تولید استفاده‌نشده را در اختیار داشت. در مجموع، نشست پیش‌روی اوپک‌پلاس در شرایطی برگزار می‌شود که این ائتلاف باید میان حمایت از قیمت نفت، مدیریت مازاد عرضه احتمالی و پاسخ‌گویی به مطالبات اعضای خواهان سهمیه بیشتر، توازن برقرار کند. اختلاف بر سر ظرفیت تولید پایه و تجربه خروج امارات نیز نشان می‌دهد تعیین سهمیه‌های سال ۲۰۲۷ تنها یک تصمیم فنی نیست و می‌تواند آزمونی جدی برای حفظ انسجام ائتلاف باشد.